

POŽÁR NÁRODNÍHO DIVADLA

Jektaje Ječnou, chtěl bych
proti sobě vidět vzduchem plout
básničku vyvedenou z jiřinkového bálu,
přistát před domem, kde brkem skřípivým,
lupínek po lupínku, zpopelňována Čehúny,
vydrapovala zposledka ráj; plout, přistát právě zde,
a jedním vzmachem ječivým to všecko rozbít.
Což nestává; zato z Melounové, zprava,
vidím Liputina, Ljamšina a Tolkačenka,
tlačenku krvavou cpát do střev.
Nikdy nejsi zabít meteoritem, ni želvou upuštěnou z drápů.
Je únor ostatně, mají tu buď září, srpen nebo únor,
zavedli kalendář tzv. jataganský,
nemohou se dopočíst, a proto kradou -

Brak plakátu,
zvoucí na koncert Brouka Pytlíka,
udeřuje chlíplým cípem záře: loutky
shazují sádru: směrem na roh Francouzské a Varšavské hoří!
.7 Hoří Národní divadlo, to na Vinohradech,
to u Vltavy hořet nemůže, tam bliká Lucerna
~ přes všechny převraty banánových republik
?- hoří to na Vinohradech ! Koše, háky,
planeta, planeta huš ! A krokem přídychným,
za poslední prsa chvátaje se -
hrne tam modrý lid. Dvouocasý lev, bronz supotu,
ne ten v Hofburgu, ten na střeše tabákové reže,
zazvonil o Slezskou a héfaistovské střepy
srazí pár domovnicím drdůlek.

A teď nám hoří Zlatá kaplička -
patrně půjdem hasit! Mně je osmnáct;
sekyře Gestapa jsem ušel, prožívání ne.

~

Taky ne podvýživě, takže už nevzpomínám,
kdo tam byl se mnou. Utrh' se lustr, střepů třesk
proráží bubínek boltce eurokomunismu.

Zhýčkanost! Zboj ! Jaká sojčím pírkem, pilou démantovou
třeskaná slova! Zapatlanou švádou však
mluví dycinky Praha. Leč tady byli naši, našinci,
žádní vašinci nebo jejinci, našinci -
tady se třískami prohoupáných prken živili,
tady trkali plechovými meči,
tady hrdlem zpívali, ne hlavou nebo břichem,
jak to vyučujou znalé hysterky.
Hrdlem zpívali, a koldokola kol
šel nadknížecí klobouk krejcarů.

Předstíraným močením spojeneckých hydrantů
zdolali nejhorší, a odjeli. Hoří dál!
Hoří duše, tvoje moje hlava, považ:
Prodanou nevěstu slyšela má paní
co děvče v Besanconu, v provedení Boston Symphonic
pod taktovkou Seiji Ozawy -
vše pro náš mlíkem stříklý vlas vždy o koně,
o koně posledního, o tu strašnou herku:
dal bych přednost sedět na bidýlku
Národního u Vltavy, zastřešen dušemi
a slyšet Prodanou, což nestává,
anžto všechny krásy světa zcizil

sodomský skoták kušny spřeženectví.
Co ale zcizit nejde, to je světlo
v žádné podobě, původní, odražené, byť
odchlíplé cípem šlehlé záře.

A tak podávám. Švanda Dudák
Podává dál. Mošna usedavě pláče.
Mošna! Žádnej Krosnář!
Zdeněk Štěpánek, ne Zbyněk Hafánek –
Ten legionář, ten otec krásných synů!
Kotec? ^{bo!} Co ^{pravíte} ~ ^{etU} d~ děti

Osobo!?! Co pravíte!?! Že tudy šly děti?

Ba, nad Prahou kráva letí! ~-----
-----""\..--
Osolsobě !? Hoří Marie Hiibnerová ?
Eva Vrchlická !? Myslíte Prchlickou ?
Dáša Procházková, koupila si halenku!?
~~Bezradně shluklí, upří čepu zoufalství~~
Hoří Národní divadlo, to na Vinohradech !?
a hlavně nedojedení, vybírali jsme cennosti,
tak jak básník poštvák cára po skládce,
a dlouhým drátem s ouškem možné prstýnky hrabe,
to kuře napipi ouroky z ouroků.
Pamatuj u svůj hubertus, to jako kabát,
ne toho světce, pamatuj u svýho kamaráda,
mdlobného Kirilova mezi cihlami,
jak upad' vysílením. Taky požárníka,
co vedl akci. A místo prstýnku
vyhrábnu dětskou ručičku, v zápěstí ukroucenou,
vypadalo to jak pětiprstá myš.

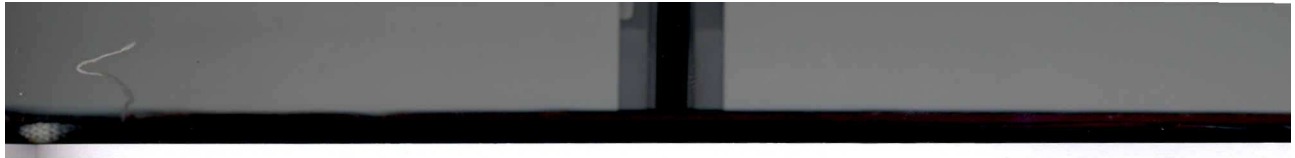
j

Zde žilo jedno české dítě vnečas,
holčička bez soudu, a jak ta svíce
do prázdna nebevzetí vzatá, hanbě ušlá.

A já se požárníka zeptal, česky, klektem střepů:

kam to mám dát? To dejte tady-

a přišoupl mně krabici od baťovek.

KONEC VIDIN

*Roztrh' jsem ve hřbetě Maharesh Mahesh Jogi, roztrh'
jsem ve hřbetě His Holiness:
roztrh' jsem ve hřbetě Viernachteabkommen
a zatopil tím Lyka pofi., Med11 íkem:
Vyletovaly šnopy, dědkové zašišlali:
dětičky budou, pečená holoubátka !
Berle jsem vzal a od pomníku s kopím dolů
na vozečku sjížděl na Můstek: Na Kazáň ! Na
Kazáň !
a u bufetu Koruna, dycinky u bufetu,
přihlížely tomu hadí zorničky
a člověk našinec jim leštil püllitry*

1

Co přemítáš, a dle starého, nepřezkoumaného zvyku fixuješ na
papír, fixací ztrácí na ceně
vydej se na poušť hledat nic,
srkej zelenou polívku: básně pak, poslední útočiště
donaha osířelé bytosti,
piš do zdi: na ní přibita
veduta rQdného města, připomínka,
že v něm už nebydlíš: kde bydlíš teď
je lhostejné.

Tomuto dni říkají Všem Svatých:
bytostí tedy, z nichž žádnou jsem nepotkal, huř pakli
potkal a nerozeznal:

KONEC VIDIN

*Roztrh' jsem ve hřbetě Mahareš Mahesh Jogi,
roz trh ,jsem ve hřbetě His Holiness:
roz trh 'jsem ve hřbetě Viernachteabkommen
a zatopil tím Luka pod',Medníkem.
Vyletovaly snopy, dědkové zašišlali:
dětičky budou, pečená holoubátka !
Berle jsem vzal a od pomníku s kopím
dolů na vozejku sjížděl na Mústek:
Na Kazáň ! Na Kazáň !
a u bufetu Koruna, dycinky u bufetu,
přihlížely tomu hadí zorničky
a člověk našinec jim leštil púllitry*

I.

Co přemítáš, a dle starého, nepřezkoumaného zvyku
fixuješ na papír, fixací ztrácí na ceně -
vydej se na poušť hledat nic,
srkej zelenou polívku: básně pak, poslední útočiště
donaha osířelé bytosti,
piš do zdi: na ní přibita
veduta rodného města, připomínka,
že v něm už nebydlíš: kde bydlíš teď -
je lhostejné.

Tomuto dni říkají Všem Svatých:
bytostí tedy, z nichž žádnou jsem nepotkal,
hůř pakli potkal a nerozeznal:

zvony zvou na mši, pohruživě tlukou,
poslední záchvěv vznášivého krachu
v posup vylidněného města:
zaskočen, kam se obrátit? do parku
kotníky brodit sypký šust ?
připomene všechny, kdo zemřeli,
bez rozloučení vytrativše se z obzoru,
takže je mně odepřeno jak společenství živých,
tak sdruženost s oněmi: *samota průsvitných jasů*:

pod uzavírací palbou blbosti, trvající deset tisíciletí,
věci nevydržely, vyvráceny z kořene: možná že atomy
ještě tiše šustí v prázdnu: jejich smysl vypad', uschlé oko
svévole: postupně z našeho mozku vypáčeno navíc
vnímání symetrie, blesk dvojsečného meče:
kolektivní šilhání přechází na děti: ztráta se vyjevuje
pocitem vznášení bez odlehčení,
trčí tu kostrč nenáležitosti,
podezření smrdí, vše shrkuje se v tázání:
jakým právem? a i kdyby zdolány byly tyto obrovitosti,
kde jsi kdo, komu bych to řekl?
snad prvního chodce chytit za klopy,
smýknout jím o zem, a pak se omluvit?

Co zaráží: prostřed rondelu sadu
pohledem lze i utkvět: iluze: skupina buků
zdálky nerozborně jediná, při bližším popatření
odnoží osmnáctero kmenů.
A valné shazování bronzu, v koncovkách sypčité,
zmnožuje děs: končí věk slov,
věk předmětů i věcí, končí věk člověka:
počíná se věk němé tváře.

Přelomili ti v mozku sojčí pířko: inu
dal ses na chlast, a dobře udělals: dvacet,
třicet let opírali jsme se o sloupy, ničili podstatu,
v tušení podrazu: výčitka otcům:
nenašli si na nás dvě hodiny u sklenice vody!

Josefa vyslyřchali v podsklepí Karlovy university,
kam komouři nastavěli ukradená divadelní křesla:
za stolem, osázeným prázdnyřmi konservami
s natlučenou vanilkou vajglů, kdákal Petrmichl:
ze strany nevystupujeme! Ze strany se vylučuje!

Vodnatí ticho. Zajistéže hvězdy valí kotelný hluk,
zuřivě za sebou vlekouce ,pletence rotujících atomů,
ale sem, na tuto prokletou planetu, ten hluk nedoléhá:
i kdyby vypukla válka mlhovin,

nebyl bych ruřen: nikdo u mne nic neobjednal,
nelze mne koupit, nejsem na prodej,
jen odchycen za tři pětky navěk sprostým přichvatem
oleje jiujitsu, euroasií, sodomicky fikající
euroameriku pod jednou koňskou houní -
já, z národa, kde ozimý oves
taktak dozrává pod šikmým sluncem, já, z národa,
který si lokty vydral právo nastolit na zemi ráj,
já, který se hnal nahotu do zemské kanceláře,

volit krále z lidu! jaká zákonitost
lokání šlemů ! Jaká zákonitost,
strhnout Krista za rukáv, chtít ho jen pro sebe ! ~
Rudá jeho s mou rudou, rudorudě všichni za Ním! /
Jaká to zákonitost, lokat šlem !
Když jsem si řekl: jeho konání ve světě -
toť ožeh nestráveným úžasem, jenž, ochlazen,

<Z:

přechází v samopanovačnost —
jaká pýcha lokat šlem !

II.

Syt doktorácké magie,
syt exilácké manie,
syt msty i sebesty,
věšteg z rozervaných outrob, ničení přírody
i všeho, co psáno jest
v mojí mateřštině: co *psáno* jest -
ne řečeno!
syt Dyka, presidenta Nadrobitele,
Rozdrobitele, Dovršitele,
./} syt Václaváku ohnípaného Domem potravín,
syt výhledu na Hrad, kde potmě mrdá Husák

I Čechy lze milovat jen tak,

// jak nelze milovat lva proskakujícího hořícím kruhem -
.. milovat Čechy, znamená schraňovat
ulomené kliky od flašinetů,

I milovat Čechy, znamená

7sadosochistickou, opakovanou, zaviněnou tragédií:

marně jsem zuřil modlitby
proti kdejakému čínskému draku,
marně muchlal a nakopával sajnepapír,
kolikrát vídal onoho lva tupit si spár
o satén lenošek apoplektické šlechty,
kolikrát vídal vás, vy naše české mámy,

fašistoidně nenávidět vše, co nebylo
vaší kedlubnovitou zbedněností
/L./---~ ,

Ano většina z vás dělá,
ale už jen pod sebe -

Kam se utečete se svým stářím,
okamžikem, až po vás někdo hodí fekálem: dědku!

Bábo stará!

Kam skryjete se před baziliščím pohledem dětí:

odkud jsem? kdo jsem?

co jste tu tropili

od husitské revoluce? obnoveného zřízení?

Josefa Dobrovského ?

Syt postávání pod pamětní deskou Karla Havlíčka,

í syt faktu, že první, necenzurované vydání Lešetínského
kováře

/ muselo vyjít ve Spojených Státech,

syť jar, Únorů, Květnů,

Lednů, Srpnů -

~ těch hoven bezčasí

1~Mil~vat Čechy znamená přivoditsi

pěstovat svou nemoc,

Kdo komu vrátí oslepené jestřáby?
neč si poslechni zdraví

kdo uplouhané sněžné levharty,

souměrně krásnou zvěř, proměňovanou v cirkusáckou havěť?

Zničili Eden,

ochcali dómy

a teď skučí jak staré kurvy po štrychu:

~
t v zemi Alšově a Chittussiho školení teroristi,
každý dobytek tam požívá větších práv než našinec
?

'0 Kde jsou sebrané spisy Jana Zahradníčka ?

/ Kde dílo Zbyňka Havlíčka ?

Kde hnijou ledviny kněze Toufara ?

Kde sebrané Baje a pověsti?

Kde obřadní roucha z břevnovského kláštera?

: (Nevíte?

~Kde leží Palach ? Nevíte?

'/j Kde ale hnípe Kotvald, víte?

Kde proroci?

Nevíš, že Poláci jsou dnes vedoucím národem Evropy?

Probíješ i tuhle poslední šanci?

Kdo je Kryštof Penderecki ? Nevíš?

kdo ale Zouhir Chelly,

kdo Mahmoud Abdulla, to víš?

Varan dueluje s kobrou ve stínu termiště,

Jindřichův Hradec prodán západoněmeckým turistům

co filmová kulisa,

v propadlém Mostě točí Amerikáni:

Josef P. se moh' po...

Praha

proměnila se prý, když k nám vjeli,

i v jediný obrovitý Codex Gigas:

'hovno kodex: v důkaz, že v oné zemi pobíhá i

čtrnáct milionů grafomanů,

'zato tam neslouží

ani jeden voják

\

Varan dueluje s kobrou ve stínu termiště,
ruští haranti hrajou si s českými na hnoji hřiště:
antropologický šok: mezi pražci šutr
místo očekávaného uhlí, a jak nízkoobzorovou hvězdou Bůh,
železničář mává lucernou: Týnec Záboří!
ve skutečnosti: porucha na moři -

Probouzím se v Německu,
není to ani poprvé ani naposled,
v knedlíku Bavor mastná oka rybníků:
jenže mně
nikdy nepukne srdce,
přestože chápu, že Myslbek to vysošil chybně:

Mácha nad oním městem nevoní ke květině,
nemůže nad městem, kde rozhodnout lze se jen
mezi ruským šeríkem či sovětským bezem:

~ lTak Jezem Jezem

III.

Dvacetiletý básník v Praze
kouše třepení koberců, což není následek
pohlavní frustrace, aniž je to z hladu:
strou se před ním
nedohledné savany osázené baobaby,
protknuté oázami, oduchovněnými pokušeními sv. Antonína –
přesto ten mládenec je na dně,
mizí v jedné z místností,
kde dr. Hampejz a dr. Servít pronášejí pýthické výroky,

obcházejíce jak pánev s řeřavým uhlím
primitivní psychoanalýzu,
aniž se kdy shodnou na sjednocující diagnóze:
jak by mohli, neboť zde řeč,
otkovaná Marxovou zlobou,
nedokáže vyjádřit ani že prší
mladíkova choroba má historickou dimensi,
není banální, jí začíná drama:
ani moucha, vléští do místnosti, není banální,
ani jediná kanálová mříž:
jen náš strach, zločiny, únava, nevíra
jsou banalita.

Pralesy tropické inspirace? jak vytrhnout zemi tuto
z dvorků, zavalených popelnicemi,
jak z její vlastní duše, zalyknuté hříchy,
nánosy samohany nestoudně polykané

Nádor prostupuje každou ložnici,
jedině snad prostory těsně před oltáři
jsou imunní:
ostatně na Krasnoj Ploščadi
rez lomcuje zámky na vratech
Vasila Blaženého

Netroufal bych si tvrdit, že odolnost je nekonečná,
(I natožpak v Čechii, zemi jedenáct století vystavované
bórám tlučených dějin: císař Josef dobrotisko
s kukátkem a tolarem,
pak Klácelův blábol,
pak žižkobjky s šibenicemi, lord Runciman,
nakonec Staroměstský rynek vrzající řemením dohod

Patrně se sem musejí slétnout démoni,
musí sem udeřit heideggerovský zázrak,
patrně musíme napřed uhořet, a ne-li,
pak aspoň přestat bučet *Kde domov můj*
a místo toho nasadit Svatováclavský chorál

Mladíkova znovuprůprava zabere stopadesát let –
tady neplatí parol_surrealistů, že člověk nemůže za to,
že je geniální

Tady se musíš vrátit až ke Gilgaméšovi,
nutno znovuprojít Asií, středomořským bazénem,
znovuzvednout fíkovou haluz židovství roubovanou
na oleandr Hélyady

a pak se vrátit k sobě do kuchyně

;~ a odstavit vroucí čajník

Je to zlé,
všude z houští a skrže ně syká
zkurvená řeč: šídlo v pytli neutajíš:
Kovona Liberec, pobočný závod Poprad Tatry -
za oknem milion podplacených buřtů.

Čeština táhne pralesem, živí se kořínky:
jednoho dne se rebel uzdraví, posadí,
rozpoznav, že nemůže za to, že je geniální:
kde se ovšem setká s Čechami, nelze prorokovat:
snad v onom rozponu, v němž ve stříbrné dóze na jednom

konci

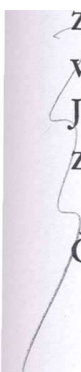
donekonečna tluče srdce Bedřicha Smetany
a na druhém konci poblíž Kátmandú, kde sedí nádherná žena,
malující si v krajině šišinky rumělkou třetí oko,
třetí oko, jemuž nic neujde

IV

Sbohem, hrnčírský kruhu, sbohem poesie,
rohlíčky točené pod dohledem SMERSu:
sbohem, vrtule z jasanu, klížená potem,
ana ses otáčela v centrifúze mozku: sbohem,
pote i krvi:
sbohem, zlomené tágo, stružené z holenních kostí,
klouby postrkující po blbé zeleni bílou s červenou
v hospodě vesmíru našeho:
sbohem hospodo, náhle vylidněná:
sbohem záchodky, pejcho, jasmínový čaji,
podávaný růžovou Isabel, když jí byl záchvěv světla svéc
pad' v prozářený vlas: sbohem,
opratě zlobného šhubání spřežením sadomasochismu,
poháněným onanií z úzkosti; sbohem, čáro na zdi,
druhá vedle ní: sbohem, slávo rovů,
sbohem zavidlosti, sbohem popeli,
vyvezený na skládku: sbohem, mramore tlačanky,
sparto slávie, kaštanári chrchlaný listopadem,
sbohem, kapko potu mučedníka,
v kteréžto nanov smíchána *svinstva* s velehorami,
slézanými armádou vší: nadarmo nanov !
Sbohem nadarmo, sbohem nanov:
sbohem, moje zdraví,
sbohem, hlavo zafačovaná, zašantročená
ke všemu odhodlanými mládenci z podpodlaží:
sbohem poesie, strašný trojzube,
beranidlo nikam, sbohem, Héraklite,
sbohem tvé jasnozření, že *k bohům se modlit,*
toť hučet do zdi:

Nashledanou otče, nashledanou matko,
nashledanou bratře: běda, má nelhostejnosti:
padnem' tam do světla? anebo o se tlouci
ve tmě ledem spečeným?
Sbohem, ty možnosti, sbohem, nemožnosti,
sbohem synu, dej pozor:
bojte se všichni všespalujícího ohně!

Zdráv buď synáčku, králi Ječmínku,
zdráv buď a vzkvétej, tanečníku bohyně Kálí,
dítě Kristovo ! Zdráva dceruško,
neboj se ničeho, ani manžela, ani smrti, jen Boha.
Vítej luňáku čistý, do domu vítej, zeti!
Zdráva buď Liduško muzikantská,
sůvko samospravedlivá;

Zdráv buď básníku, ostrovito svéhlavý,
Vítej nám, Kristepane !
Jedině vy, to bez berlí,
Založte nové Čechy! založit smíte;
kdo by tu jinak směl, aniž obstál?
Čechy ale? sbohem -
české moře. -

Mnichov, 21. června 1981